

Tale. Disse Forslagsstillere foreslog, at de nævnte Personer skulde have Ret til at medvirke ved Beskikkelsen af Præsterne, „for saa vidt de have fuld Adgang til Folkekirkenes Goder og enten have egen Husstand eller ere i selvstændig Stilling“; Forinden jeg gaar videre, vil jeg gøre opmærksom paa, at der altsaa i dette gamle Forslag stod, at valgberettigede skulde de være, der havde „fuld Adgang til Folkekirkenes Goder“, fordi dette Udtryk særlig er faldet det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds, der jo nu roser sig af at staa paa Venstres gamle Standpunkt, for Brystet, og det var ligeledes det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds imod. Disse tre Venstremænd, som jeg her har nævnt, foresloge nu, at ingen skulde have Valgret, medmindre de havde fuld Adgang til Folkekirkenes Goder. De nulevende Venstremænd, der have siddet i Udvalget, have foreslaaet noget lignende; men det er kommet dem dyrt til at staa over for det ærede Medlem. Det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds skildrede os jo, hvor forfærdeligt dette Forslag kunde virke; det kunde virke, sagde han — og han stod med Christian V.s Lov i Haanden og læste op af den —, saaledes, at efterhaanden bleve store Dele af Befolkningen erklærede for Kætttere, som ingen Valgret kunde faa. Det ærede Medlem nikker, og det glæder mig, at jeg her har truffet Meningen af hans Udtalelser. Det ærede Medlem skildrede, hvorledes Præsterne vilde optræde, og hvorledes Biskopperne vilde optræde. Men een Ting glemte det ærede Medlem, og det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds glemte det samme, nemlig at der i sidste Instans er Lov og Domstole, Højesteret. Efter det Forslag, som Udvalgets Flertal har stillet, er Højesteret sidste Instans. Jeg erindrere endnu fra 1ste Behandling af disse Lovforslag, hvorledes det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds roste Højesteret, og det er da mærkeligt, at han glemmer den ved denne Lejlighed, hvor den udtrykkelig er foreslaaet. Man kan være sikker paa, at naar Lovforslaget føres igennem, bliver det saaledes, at Folkekirkenes Medlemmer faa den Valgret, de have efter Lovgivningen — for saa vidt man da er sikker paa, at Højesteret dømmer efter Lovgivningen, og det er jeg sikker paa. Men naar man faar den Ret tilsikret, som Lovgivningen hjemler, mener jeg, at man maa være tilfreds, saa er der ikke noget at klage over, og er der noget at klage over, maa det gaa i Retning af Ændringer

i Loven. Her tilsikrer Udvalgets Flertal Folkekirkenes Medlemmer den Ret, de have ifølge bestaaende Love. Det var det, som de tre Mænd, jeg nævnte, havde foreslaaet tidligere her i Folketinget. Det er Venstres gamle Forslag. Dernæst havde disse samme 3 Medlemmer foreslaaet, at naar Vælgerne i Sognet havde valgt Udvalget, skulde Ministeren sende Ansøgningerne til dette Udvalg, men ikke alle Ansøgningerne; nej, Ministeren skulde først henlægge dem, som ifølge Lovgivningen ikke kunde komme i Betragtning. Men dernæst maatte han henlægge Ansøgningerne fra dem, som han ansaa for mindst egnede til Embedet, dog ikke over en Trediedel af det tilbageblevne Antal, ligesom dette ikke ved en saadan Henlæggelse maatte bringes ned under 9. Det er Venstres gamle Forslag i denne Sag. Det var disse 3 Rigsdagsmænd, der havde foreslaaet, at Ministeren maatte henlægge Ansøgningerne for dem, som han syntes mindst egnede sig til Embedet, selv om de vare nok saa meget kvalificerede. Det har jeg nu ikke foreslaaet, at en Trediedel af samtlige Ansøgninger maatte lægges til Side, fordi jeg mener, at det er rigtigt at lade Menigheden selv afgøre, hvem der egner sig til at være Præst i Menigheden. Endvidere havde de nævnte Mænd foreslaaet, at der skulde holdes Prøveprædiken. Det har jeg nu heller ikke foreslaaet, idet jeg mener, at det ikke er nogen heldig Maade at komme ind paa ved Præstevalg. Endelig var der foreslaaet, at hvis Halvdelen af de valgberettigede ikke deltog i Afstemningen, havde denne ikke noget at betyde, saa kunde Ministeren kalde, hvem han vilde. Det var nogle af Hovedbestemmelserne i det Lovforslag, som jeg her har citeret over for de mange Udtalelser om Venstres gamle Lovforslag.

Det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds var endogsaa saa stærkt oppe, at han vilde paastaa, at i Virkeligheden var det Forslag, jeg her har stillet, endnu daarligere end Halls Forslag i 1870. Hvad var det da, Minister Hall foreslog i 1870? Han foreslog, at ved Ledighed i et Præsteembede maatte Pastoratets Befolkning vælge et Udvalg, og til dette Udvalg skulde da Ministeren sende Ansøgningerne om Embedet, det vil sige, Minister Hall vilde først dele alle Embederne i visse Klasser og dernæst dele alle Ansøgerne i Klasser, og kun Ansøgninger fra dem, der passede til Embedet, blive indsendte. Dernæst maatte han lægge bort dem, der ikke vare kvalificerede, og endvidere dem, han